Pomorskie – nieoczywiste i nieznane

Chyląc się ku upadkowi dwory, pałace i folwarki, ruiny wiekowych kaplic grobowych, opuszczone jednostki wojskowe pamiętające czasy zimnej wojny, nieczynne mosty kolejowe czy też pozostałości ewangelickich cmentarzy to obiekty, przy których nie ma kas biletowych, straganów z pamiątkami czy chociażby parkingów. Nie znajdziemy ich również w przewodnikach turystycznych czy kolorowych folderach promocyjnych. Opuszczone i ukryte, poddane upływowi czasu czekają na swój koniec bądź nowe życie. Samo dotarcie do nich stanowi często nie lada wyzwanie a część z nich oglądać można jedynie z zewnątrz, gdyż stanowią własność prywatną. W dobie wzrostu popularności turystyki alternatywnej coraz częściej turyści szukają miejsc zapomnianych, nieznanych i nieoczywistych. Zaczynają odkrywać budowle, które swoje dobre czasy mają dawno za sobą. Interesuje ich każdy relikt, który niesie za sobą jakąś ciekawą historię związaną z danym regionem. Miejsca, o których mowa nie są dla wszystkich. Docenią je eksploratorzy i pasjonaci historii, którzy w starych, zniszczonych budowlach potrafią odkryć dodatkową wartość. Obecna edycja map prezentuje ponad 400 takich obiektów, które śmiało można zaliczyć jako tajemnicze i nieoczywiste.

Obiekty na mapie podzielone zostały na następujące kategorie:

- Obiekty sakralne, cmentarze
- zamki, dwory i pałace
- obiekty inne m.in.. (inżynieryjne, hydrotechniczne, przemysłowe)
- obiekty militarne

Zapraszamy do eksploracji pomorskiego i odkrywania innego oblicza naszego województwa!

Babie Doły – ruiny torpedowni.

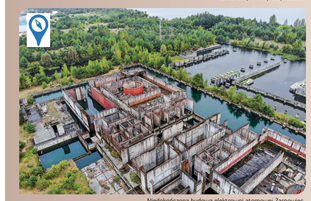

Niedokończona budowa elektrowni atomowej Żarnowiec.

Opuszczony pałac z XIX w. w Lublewie Lęborskim.

Element Fortyfikacji Cypla Helskiego

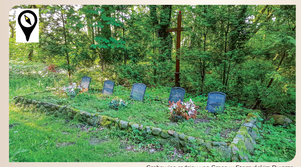

Grobowiec rodziny von Grass w Starzyńskim Dworze.

Kamienny stół w lesie nieopodal Celbowa.

Wraki niszczycieli nieopodal dawnego portu wojennego w Helu.

Pałac z XIX w. w Jantowicach.

Ruiny wiatraka typu Holender w Pudzyach.

Dąbrowa – tajemnicze cysterny w lesie.

KASZUBY PÓŁNOCNE – ATRAKCJE

SZLAK DWORÓW I PAŁACÓW KASZUB PÓŁNOCNYCH

Szlak Dworów i Pałaców to niesamowita wyprawa północną częścią Kaszub, która przybliża bogatą historię pomorskich rodów i ich majątków. Odwiedzając dawne rezydencje dowiemy się o burzliwej historii tych terenów, a także zasmakujemy niepowtarzalnych potraw w miejscowych restauracjach.

Zamek w Rzucewie

ZATOKA PUCKA

Trasy rowerowe Nadmorskiego Parku Krajobrazowego obfitują w spektakularne krajobrazy.

To płytka zatoka, stanowiąca zachodnią część Zatoki Gdańskiej, której powierzchnia wynosi 364 km², a maksymalna głębokość 55 m. Atrakcją w okolicach Zatoki jest popularna droga rowerowa biegnąca wzdłuż brzegu, jest to jedna z najpiękniejszych tras rowerowych w naszym kraju. Wycieczkę rowerową można zacząć właściwie już w Gdyni i kierując się na północ podążać wzdłuż brzegu zatoki momentami mając ją na wyciągnięcie ręki.

Zatoka Pucka.

SZLAK LATARNI MORSKICH

Latarnie morskie to okazałe budowle, które górują nad nadmorskimi lasami i wydmami. Oprócz pełnienia funkcji nawigacyjnej stanowią popularną atrakcję turystyczną, która doskonale wpisała się w nadmorski krajobraz. Wzdłuż polskiego wybrzeża Bałtyku znajduje się 17 latarni, z czego 10 na terenie województwa pomorskiego.

Latarnia Stara na Rozewiu.

PUCK

Odwiedzając Puck warto zwiedzić kościół pw. Świętych Piotra i Pawła, który góruje nad miastem, zajrzeć do Muzeum Ziemi Puckiej, jak również przespacerować się na rynek i do portu.

WŁADYSŁAWOWO

Władysławowo położone jest u nasady Mierzei Helskiej, od północy ciaczają ją wody Bałtyku, zaś od południowo – wschodniej – Zatoki Puckiej. Miasto posiada wyjątkowe walory wypoczynkowe i krajobrazowe, dzięki czemu jest jednym z najpopularniejszych letnisk nad Bałtykiem. Obecnie sztandarowym zabytkiem Władysławowa jest tzw. „Halilerówka", czyli domek letniskowy należący do słynnego generała. Warto odwiedzić mieszczącą się tam wystawę. W Domu Rybaka znajduje się Muzeum Motyli i punkt widokowy na szczycie jego wysokiej wieży. W porcie zobaczymy wiele ciekawych jednostek morskich, a spacerując słynną Aleją Gwiazd Sportu dojdziemy od morza do ciekawego kościoła w Cetniewie.

HEL

Miasto usytuowane na krańcu Mierzei Helskiej, o charakterze letniskowym. Odwiedzając Hel warto wybrać się na spacer kładkami, umieszczonymi na krańcu cypla, które chronią roślinność wydm morskich przed dewastacją. Godne zobaczenia są także Muzeum Rybołówstwa, helskie fortyfikacje, ulica Wiejska, fokarium i latarnia morska.

Muzeum Rybołówstwa w Helu.

JASTARNIA

Znane letnisko na Mierzei Helskiej, które powstało z połączenia dwóch osad – Jastarni Puckiej i Boru, czyli Jastarni Gdańskiej. Warto tu odwiedzić zmodernizowany port, w którym cumują tradycyjne łodzie rybackie, tzw. „pomeranki", rybacki kościół NMP oraz Ośrodek Oporu Jastarnia z zachowanymi schronami bojowymi.

WEJHEROWO

Miasto, które z Rumią i Redą tworza tzw. Małe Trójmiasto Kaszubskie. Oświeciając Wejherowo koniecznie trzeba wybrać się na spacer po pięknie położonej na wzgórzach XVII-wiecznej kalwarii, zobaczyć zbiory zgromadzone w tutejszym muzeum czy urokliwy rynek z zabytkowymi kamieniczkami i ratuszem z 1908 r.

Wejherowski rynek.

LĘBORK

Miasto położone nad rzeką Łebą. Osobliwością Lęborka są zachowane częściowo średniowieczne mury obronne z odrestaurowanymi basztami. Ponadto ciekawym zabytkiem jest dawny zamek krzyżacki, który po licznych przebudowach mieści obecnie sąd.

ŁEBA

Miasto u ujścia rzeki Łeby do Bałtyku, które posiada niepowtarzalne walory wypoczynkowe, turystyczne i uzdrowiskowe. Najbardziej charakterystycznym obiektem w Łebie jest górujący nad plażą okazały budynek dawnego domu zdrojowego, przypominający majestatyczny zamek. Od ponad 100 lat pełni funkcje noclegowe i wypoczynkowe. W lesie w zachodniej części miasta można odkryć relikty gotyckiego kościoła św. Mikołaja, który niegdyś znajdował się w samym centrum Łeby.

Miejsce postoju na szlaku EuroVelo 10+13 w Łebie.

Autorzy zdjęć: pomorskie.travel, Łukasz Głowala, Magdalena Michalska, Mateusz Ochocki, Michał Bieliński, Tomasz Legutko, Tadeusz Przybył, Michał Piotrowski, Piotr Kisiąkk, LOT Serce Kaszub, LOT Łeba Błękitna Kraina, Muzeum Pomorza Środkowego, Cimlina Ustka, Piotr Kapczyński, Lucyna Bizewska, Artur Sikorski, Szymon Nitka

Opracowanie kartograficzne i graficzne: Eko-Kapio.

Wydawnictwo Eko-Kapio

Os. XX-lecia 11/1, 83-300 Kartuzy, tel. 502 052 556, www.ekokapio.pl, www.facebook.com/ Wydawnictwo-Eko-Kapio

Gdańsk 2022

Przy opracowaniu wykorzystano zasoby i pomoc pracowników Departamentu Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego.

KASZUBY PÓŁNOCNE
Northern Kashubia
Nordkaschubien

SKALA 1:55 000 — scale 1:55000 — Maßstab 1:55000

0,5 0 0,5 1,5 2 km

1cm - 550 m

WARSTWICE CO 10M — countour lines every 10m — Höhenlinien je 10m

"Pomorskie - nieoczywiste i nieznane": obiekty sakralne, kaplice, grobowce, cmentarze itp., obiekty militarne, wraki itp., pałace, dwory, folwarki itp., obiekty inżynieryjne, hydrotechniczne itp.

lasy — forests — Wälder
pola i łąki; tereny podmokłe — fields and meadows, wet areas — Felder und Wiesen; Sumpfgebiete
jeziora; trzcina; jeziora lobeliowe — lakes; reed; Lobelia lakes — Seen; Schilf; See
tereny zabudowane; tereny przemysłowe — buildings, industrial areas — Bebaute Flächne; Industriegebiete
ogrody; cmentarze; grobowiec — gardens; cemetaries; grave — Kleingärten; Friedhöfe;Grab
rzeki; strumienie — rivers, streams — Flüsse; Bäche
kanał, jaz; zapory; elektrownia wodna — canal, weir; dams; hydroelectric power station — Kanal; Wehr; Damm; Wasserkraftwerk
droga ekspresowa dwujezdniowa — dual carriageway — Haupt Durchgangsstrasse
droga krajowa; droga wojewódzka — main road; secondary road — Hauptstrasse; Zweitrangigestrasse
droga lokalna — local road — Hauptverkehrsstrasse
droga gruntowa — track — Gutsstrasse
droga leśna lub polna; przecinka — forest road; cut — Forst- oder Waldweg; Schneise
linia/zelektryfikowana i stacja kolejowa — railway/electrified and railway station — Bahnlinie/elektrifiziertem mit Bahnhof
nieczynna linia i stacja kolejowa — disused railway — stillgelegte Bahnlinie; Bahnhof
torowisko rozebrane — dismantled railway — demontierte Eisenbahnlinie
punkt wysokościowy — height point — Höhenpunkt
granica państwowa — National park border — Nationalpark Grenze
granica parku krajobrazowego — boundary of landscape park — Grenze des Landschaftsschutzgebiets
granica rezerwatu przyrody — nature reserve boundary — Grenze des Naturschutzgebietes
siedziba nadleśnictwa; siedziba leśniczówka — forest district headquarter; forresters' house — Sitz der Oberförsterei; Sitz der Försterei
gajówka — forestry lodge — Hegerhaus
drzewo/drzewa pomnikowe; głaz narzutowy — monumental tree; glacial erratic — Baumdenkmal Findling
cenny park/zabytkowe parkowe — park of special value/historic garden — Wertvolle Park/Parkanlage
pałac; dwór — palace; manor house — Palast; Herrenhof
muzeum; zabytek budownictwa regionalnego — museum; monument of local architecture — Museum; Denkmal des regionalen Bauwesens
ruiny; ruiny zamku — castle; ruins — Burg; Wartle; Ruinen
kościół; kościół zabytkowy; kaplicz — church; historic church; wayside shrine — Kirche; Historische Kirche; Kapelle
pomnik; zabytkowa kapliczki; krzyż — monument; historic shrine; cross — Denkmal; Historische Kapelle; Kreuz
grobzisko; cmentarz/sikos; miejsce pamięci — burial site; cemetery; memorial place — Grabstätte; Friedhof; Gedenkstätte
punkt widokowy; platforma widokowa — view point; viewing platform — Aussichtspunkt; Aussichtsplattform
parking; leśne miejsce postoju/ odpoczynku — parking place; forest parking place; resting place — Parkplatz; Waldrastplatz
hotel; ośrodek wypoczynkowy — hotel; holiday resort — Hotel; Erholungszentrum
pensjonat; zajazd; kwatera agroturystyczna — guesthouse; inn; agritourism farm — Pension; Gasthof; Agrotourismus Quartier
pole namiotowe; pole biwakowe — camping site; bivouac — Zeltplatz; Biwakplatz
kąpielisko; informacja turystyczna — swimming place; tourist information — Badestelle; Touristeninformation
młyn wodny/zabytkowy; restauracja — watermill/former watermill;restaurant — Wassermühle/ehemaliger Wassermühle; Restaurant
wrak, interesujące miejsce — wreck, interesting site — Wrack, interessante Ort
przystanek autobusowy; szkoła — bus stop; school — Bushaltestelle; Schule
turbiny; wieża; urządzenie hydrotechniczne — turbine; tower; hydraulic engineering device — Turbine; Turm; Wasserbauwerk
poczta; straż pożarna; policja — post office; fire station; police station — Post; Feuerwehrhaus; Polizei
szpital; ośrodek zdrowia, urząd gminy — hospital; health center; town hall — Krankenhaus; Poliklinik; Gemeindeamt
kotwicowisko/głębokie; kopalnia kruszywa — anchorage/deep; aggregate mine — Ankerplatz/Tiefgebiet; aggregaten Mine
stacja paliw; stacja obsługi samochodów — petrol station; vehicle service — Tankstelle; Werkstatt/kfz
przystań kajakowa; ośrodek jeździecki — canoe landing place/gear; horse riding center — Kajak-Anlegestelle; Gestüt
szlak kajakowy — canoe route — Kanuroute
miejscowość opisana w tekście — place described on the map's reverse — Ortschaft auf der Karte
szlaki turystyki pieszej — tourist routes — Wanderwege
szlaki turystyki rowerowej — bike routes — Radwanderwege
granica państwowa — National boundary — Staatsgrenze
granica państwowa polsko-niemiecka (1939 r.) — former Polish-German boundary (1939) — ehemalige Polnisch/Deutsche Grenze (1939)
ścieżka dydaktyczna/przyrodnicza — nature trail — Lehrpfad
Dziekanie - nadzór/Forest — Dziekanie - nadzór/Forest
odległość w kilometrach — distances in kilometers — Entfernungen in Kilometern

KASZUBY PÓŁNOCNE

Northern Kashubia | Nordkaschubien

SKALA 1:55 000 | scale 1:55000 | Maßstab 1:55000

0,5 0 0,5 1 1,5 2 km

1cm - 550 m

WARSTWICE CO 10M | contour lines every 10m | Höhenlinien je 10m

MORZE BAŁTYCKIE

Jezioro Sarbsko

Jezioro Żarnowieckie

Jezioro Choczewo

SŁOWIŃSKI PARK NARODOWY

NADMORSKI PARK KRAJOBRAZOWY

+2 mile morskie

LEBA

LĘBORK

WEJHEROWO

Choczewo

Gniewino

Krokowa

Łęczyce

Nowa Wieś Lęborska

Wicko

Ustka

Słupsk

Gdańsk

Gdynia

Sopot

Kartuzy

Puck

Wejherowo

Lębork

Bytów

Chojnice

Tczew

Starogard Gdański

Malbork

Nowy Dwór Gdański

Elbląg

Kwidzyn

Sztum

Prabuty

Iława

Ostróda

Olsztyn

Gołdap

Ełk

Mrągowo

Giżycko

Węgorzewo

Kętrzyn

Lidzbark Warmiński

Bartoszyce

Braniewo

Frombork

Pasłęk

Orneta

Reszel

Kisielice

Susz

Morąg

Nidzica

Działdowo

Mława

Ciechanów

Płock

Sierpc

Rypin

Brodnica

Golub-Dobrzyń

Chełmno

Grudziądz

Tuchola

Człuchów

Miastko

Bytów

Lębork

Wejherowo

Puck

Kartuzy

Kościerzyna

Starogard Gdański

Tczew

Pelplin

Skarszewy

Pruszcz Gdański

Gdańsk

Sopot

Gdynia

Rumia

Reda